

Lagrådsremiss

Effektivare uppdatering av lägenhetsregistret

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 25 februari 2016

Ardalan Shekarabi

Magnus Bengtson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås utökade möjligheter för Lantmäteriet att lämna ut uppgifter ur lägenhetsregistret på medium för automatiserad behandling. Syftet med den föreslagna ändringen av 20 § lagen (2006:378) om lägenhetsregister är att möjliggöra en effektivare uppdatering av lägenhetsregistret. Förslaget omfattar endast sådana utlämnanden som sker till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Bakgrund.....	5
4.1	Lägenhetsregistret	5
4.2	Uppdatering av lägenhetsregistret	6
5	Ändring i lagen om lägenhetsregister	7
5.1	Utökade möjligheter att lämna ut uppgifter från registret för kommunernas registrering	7
5.2	Samkörning	9
5.3	Bevarande och gallring.....	10
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	10
7	Konsekvenser	11
8	Författningskommentar	11
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Ändring i lagen om lägenhetsregister.....	12
Bilaga 2	Lagförslag i promemorian Ändring i lagen om lägenhetsregister.....	13
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	14

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2006:378) om lägenhetsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

Uppgifter i lägenhetsregistret får lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om regeringen meddelar föreskrifter om det.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 §.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 § och för sådan registrering som avses i 13 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

3 Ärendet och dess beredning

Lantmäteriet och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har i en skrivelse till regeringen föreslagit ändringar i lagen (2006:378) om lägenhetsregister för att möjliggöra ett nytt system för kommunernas uppdatering av lägenhetsregistret (dnr Fi2014/03162/SFÖ). En promemoria har därefter upprättats i Finansdepartementet med förslag till ändringar i lagen (Fi2015/04927/SFÖ). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och dess lagförslag i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (Fi2015/04927/SFÖ).

4 Bakgrund

4.1 Lägenhetsregistret

Den statliga lantmäterimyndigheten (Lantmäteriet) ska enligt lagen om lägenhetsregister föra ett lägenhetsregister. Bestämmelser om Lantmäteriets ansvar för bl.a. drift, uppdatering och tillhandahållande av information avseende lägenhetsregistret finns också i förordningen (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet.

Registret ska enligt 5 § lagen om lägenhetsregister föras för

- folkbokföring,
- framställning av statistik,
- forskning, samt
- planering, uppföljning och utvärdering av bostadsbestånd och byggande.

Förutom Lantmäteriet har enligt 9 § samma lag också den kommun där en bostadslägenhet är belägen behörighet att föra in, ändra och ta bort uppgifter i lägenhetsregistret, i den mån uppgifterna räknas upp i lagen. Kommunen är enligt 13 § också skyldig att löpande registrera ändringar och kompletteringar av de uppgifter som den är behörig att föra in, ändra eller ta bort.

Lägenhetsregistrets uppgift om lägenhetsnummer innebär att koppling kan göras till enskilda, levande individer. En del av uppgifterna i registret utgör därför personuppgifter. Personuppgiftslagen (1998:204), förkortad PUL, gäller enligt 2 § andra stycket lagen om lägenhetsregister vid behandling av personuppgifter i lägenhetsregistret, om inte annat följer av den senare lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller PUL. Lantmäteriet är enligt 4 § lagen om lägenhetsregister personuppgiftsansvarig för registret.

Tillgång till uppgifter från lägenhetsregistret kan fås genom antingen direktåtkomst eller utlämnande på medium för automatiserad behandling. En kommun får enligt 18 § lagen om lägenhetsregister ha direktåtkomst till registret i den del det avser lägenheter inom den egna kommunen. Uppgifter ur lägenhetsregistret får enligt 20 § samma lag lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har

meddelat föreskrifter om det. I sådana fall får uppgifterna enligt 20 § andra stycket enbart lämnas ut för de ändamål som anges i 5 §. Enligt 7 § förordningen (2007:108) om lägenhetsregister får sådant utlämnande ske till bl.a. den kommun där fastigheten är belägen. Flera kommuner har för närvarande egna register som omfattar alla uppgifter om lägenheter i kommunen som finns i lägenhetsregistret.

4.2 Uppdatering av lägenhetsregistret

Kommunerna ansvarar enligt 13 § lagen om lägenhetsregister för uppdatering av vissa av registrets uppgifter. I dag sker kommunernas uppdatering av registret genom Lantmäteriets centrala handläggningssystem. Systemet används för kommunernas registrering av information om byggnader, adresser och lägenheter i fastighets- och lägenhetsregistret. Handläggningssystemet ger kommunerna direktåtkomst till respektive kommuns del av lägenhetsregistret och möjliggör för kommunerna att söka efter information. Kommunerna kan genom systemets registreringsfunktioner även förändra innehållet i lägenhetsregistret eller registrera helt ny information.

Lantmäteriet och SKL har i sin skrivelse till regeringen föreslagit ändringar i lagen om lägenhetsregister för att möjliggöra ett nytt system för kommunernas uppdatering av lägenhetsregistret. I det nya systemet föreslås uppdateringen ske genom en s.k. tjänstebaserad uppdatering, där kommunens ärendehanteringssystem kommunicerar med Lantmäteriets register. Vissa kommuner använder i dag tjänstebaserade uppdateringar för sin uppdatering av uppgifter om byggnader och adresser. Lantmäteriet och SKL framhåller i skrivelsen att sådana uppdateringar är effektivare än den nuvarande lösningen.

För att kommunerna ska kunna använda sig av tjänstebaserade uppdateringar krävs att de på medium för automatiserad behandling erhåller en kopia av lägenhetsregistret för den egna kommunen. Kopian skulle i sådana fall lämnas ut av Lantmäteriet och sparas ned i en databas som är integrerad i kommunens ärendehanteringssystem. Ändringarna i kommunens egna register skulle därefter synkroniseras med lägenhetsregistret. I de fall där Lantmäteriet infört förändringar i lägenhetsregistret skulle motsvarande synkronisering ske med kommunens register.

Regleringen i 20 § lagen om lägenhetsregister innebär, som anförts i avsnitt 4.1, att Lantmäteriet inte kan lämna ut uppgifter på medium för automatiserad behandling för andra ändamål än de som uttryckligen nämns i 5 §. Eftersom uppdatering av lägenhetsregistret inte kan anses inrymmas bland dessa ändamål kan Lantmäteriet inte lämna ut en elektronisk kopia av registret till en kommun i detta syfte.

5 Ändring i lagen om lägenhetsregister

5.1 Utökade möjligheter att lämna ut uppgifter från registret för kommunernas registrering

Regeringens förslag: Lantmäteriet ska ges ett uttryckligt lagstöd att på medium för automatiserad behandling lämna ut uppgifter från lägenhetsregistret till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser, förutom *Datainspektionen*, tillstyrker eller har inga invändningar mot förslaget. *SKL* anser att den föreslagna lagändringen är mycket angelägen. Ett flertal remissinstanser, däribland *Lantmäteriet*, *Avesta*, *Umeå* och *Varbergs kommuner*, framhåller att förslaget leder till förenklingar och effektiviseringar, bl.a. genom att information om lägenheter kan uppdateras på samma sätt som information om byggnader och adresser. *Malmö kommun* framhåller att förslaget även möjliggör en säkrare handläggning. *Statistiska centralbyrån* anser att en effektivare uppdatering av lägenhetsregistret i förlängningen kan bidra till att förbättra kvaliteten i den officiella hushålls-, boende- och bostadsstatistiken. *Vänersborgs* och *Göteborgs kommuner* ser fördelar för enskilda med förslaget genom möjligheter till bättre service. *Datainspektionen* ifrågasätter både förslagets utformning och huruvida syftet att åstadkomma en effektivare uppdatering av registret uppnås. Myndigheten bedömer att det egentliga syftet med den föreslagna ändringen är att möjliggöra för kommunerna att upprätta och uppdatera lokala kommunala kopior av lägenhetsregistret. *Datainspektionen* framhåller att ett sådant förslag kräver en särskild utredning av konsekvenserna för den personliga integriteten och att detta syfte också kommer till uttryck i lagen.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen delar bedömningen i promemorian om att uppdatering av registret är en självklar del av registervården. I 9 § första stycket PUL finns ett generellt krav på att de personuppgifter som behandlas är riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella. Enligt 13 § lagen om lägenhetsregister har vidare kommunerna en skyldighet att göra vissa uppdateringar av registret.

I enlighet med vad som anförts i avsnitt 4.2 tillåter inte regeringen i 20 § lagen om lägenhetsregister att uppgifter från registret lämnas ut på medium för automatiserad behandling för att uppdateringar ska kunna göras av registret. Begränsningen gäller även om kommunens senare behandling skulle vara tillåten.

För att möjliggöra för kommunerna att genom tjänstebaserad uppdatering uppdatera registret på ett effektivt sätt är det en förutsättning att de kan få tillgång till de uppgifter som behövs på medium för automatiserad behandling. En stor majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt promemorians förslag om att införa en möjlighet för *Lantmäteriet* att lämna ut uppgifter på ett sådant medium i dessa fall. Regeringen delar den bedömning som gjorts av bl.a. *Lantmäteriet*,

Avesta, Umeå och Varbergs kommuner om att förslaget skulle bidra till en effektivare uppdatering av registret. I likhet med *Malmö kommun* anser regeringen även att förslaget möjliggör en säkrare hantering av förändringar i lägenhetsregistret. Som påpekats av *Statistiska centralbyrån* kan detta i förlängningen förbättra kvaliteten i den officiella hushålls-, boende- och bostadsstatistiken. Regeringen anser mot denna bakgrund, i likhet med *SKL*, att ändringen är angelägen. Regeringen gör därmed en annan bedömning än *Datainspektionen* avseende behovet av ändringen. Regeringen bedömer också att den föreslagna ändringen är ändamålsenligt utformad.

I enlighet med vad som ovan anförts bör kommunerna, för att kunna göra uppdateringar på ett effektivt sätt, få tillgång till nödvändiga uppgifter på medium för automatiserad behandling, och även inneha egna kopior av registret, såvitt avser lägenheter inom den egna kommunen. När det gäller den personuppgiftsbehandling som kommunernas innehav av egna kopior av registret kommer att innebära regleras den av bestämmelserna i PUL (se vidare nedan). Möjligheten för Lantmäteriet att utlämna uppgifter på medium för automatisk behandling till kommunerna för att dessa ska kunna uppdatera registret behöver dock regleras särskilt.

Datainspektionen har framhållit att integritetskonsekvenserna behöver utredas då förslaget förutsätter att kommunerna för att uppdatera lägenhetsregistret upprättar egna kopior av registret såvitt avser lägenheter inom den egna kommunen.

Regeringen delar bedömningen i promemorian om att risken för att den personliga integriteten skulle kränkas genom att kommuner uppdaterar registret genom tjänstebaserad uppdatering, i stället för genom ett direktåtkomstliknande system, är mycket låg. Lantmäteriet får sedan tidigare lämna ut uppgifter på medium för automatiserad behandling till kommuner för de ändamål som anges i 5 § lagen om lägenhetsregister, t.ex. för utvärdering av bostadsbestånd och byggande. Kretsen av myndigheter och personer som kommer att ta emot uppgifter som utlämnas på medium för automatiserad behandling kommer inte att förändras av de utökade möjligheterna till utlämnande. Förslaget innebär inte heller att fler uppgifter får lämnas ut. Även fortsättningsvis kommer varje kommun endast att ha rätt till de uppgifter som rör bostadslägenheter i den egna kommunen. Lägenhetsregistret innehåller inte heller några uppgifter som direkt kan hänföras till någon fysisk person som är i livet, utan endast uppgifter som indirekt kan hänföras till en enskild. Uppgifterna utgör inte känsliga personuppgifter i PUL:s mening. Kommunerna är vidare skyldiga att tillämpa PUL vid sin behandling av personuppgifter i de lokala kopiorna av registret. De lokala kopiorna kommer således även fortsättningsvis att omfattas av PUL:s regelverk till skydd för den personliga integriteten. Detta innebär bl.a. att om en kommun erhållit personuppgifter från lägenhetsregistret för att effektivt kunna uppdatera registret så är utrymmet för att använda dessa uppgifter för andra ändamål begränsat, eftersom uppgifterna inte får behandlas för ändamål som är oförenliga med det för vilket uppgifterna insamlades. Kommunerna är också skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. I enlighet med vad som ovan anförts bedöms den utökade behandlingen av personuppgifter som kan upp-

komma när kommuner väljer att använda sig av tjänstebaserad uppdatering innebära en högst begränsad risk för kränkning av den personliga integriteten. Regeringen anser att denna risk vägs upp av den effektivitets- och kvalitetshöjning som ordningen kan förväntas medföra.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att det i lagen om lägenhetsregister ska införas en bestämmelse som möjliggör utlämnande av uppgifter i registret, på medium för automatiserad behandling, för att en kommun ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt 13 § lagen om lägenhetsregister.

5.2 Samkörning

Regeringens bedömning: Förslaget om utökade möjligheter att lämna ut uppgifter till kommuner på medium för automatiserad behandling medför inte något behov att ändra befintliga bestämmelser om förbud mot samkörning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna fråga. *Datainspektionen* ställer sig dock frågande till hur integritetsskyddet som följer av bestämmelserna i 17–20 §§ lagen om lägenhetsregister, däribland förbudet mot samkörning i 19 §, påverkas av förslaget om utökade möjligheter att lämna ut uppgifter för behandling i andra register där motsvarande specialreglering saknas.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 19 § lagen om lägenhetsregister får Lantmäteriet och den som får ha direktåtkomst till registret endast samköra uppgifter i registret med uppgifter om namn och personnummer om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Någon motsvarande, uttrycklig begränsning finns inte för uppgifter som utlämnas på medium för automatiserad databehandling.

Inget har framkommit som tyder på att den nuvarande regleringen skulle vara otillräcklig ur integritetssynpunkt. Regeringen anser vidare att risken för att den personliga integriteten skulle kränkas genom att kommuner uppdaterar registret genom tjänstebaserad uppdatering är högst begränsad (se avsnitt 5.1). Mot denna bakgrund bedömer regeringen att förslaget om utökade möjligheter att lämna ut uppgifter till kommuner på medium för automatiserad behandling inte medför något behov av att utvidga den nuvarande regleringen om förbud mot samkörning.

5.3 Bevarande och gallring

Regeringens bedömning: Det saknas skäl att särskilt reglera kommunernas rätt att bevara och skyldighet att gallra de uppgifter som lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens bedömning: Som konstaterats i avsnitt 5.1 kommer kommunernas behandling av personuppgifter i lokala kopior av registret att regleras av PUL. Kommunerna är personuppgiftsansvariga enligt PUL för sina respektive kopior av registret. Att kommunerna har lokala kopior för att uppdatera lägenhetsregistret i enlighet med 13 § lagen om lägenhetsregister bör vara tillåtet med stöd av dels regleringen i 10 § b PUL, om att en behandling får ske om den är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig skyldighet, dels bestämmelsen i 10 § d samma lag, om att en behandling får ske om den är nödvändig för att en arbetsuppgift av allmänt intresse ska kunna utföras. Regeringen delar mot denna bakgrund bedömningen i promemorian om att det inte behövs någon ytterligare reglering för att tydliggöra kommunernas rätt att behandla personuppgifter, t.ex. genom att bevara uppgifterna, för att uppdatera lägenhetsregistret. Det följer vidare av 9 § första stycket i PUL att kommunerna endast får bevara personuppgifterna så länge som det är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Regeringen ser inte något behov att införa en särskild gallringsplikt, utöver den som följer av PUL.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det saknas skäl att särskilt reglera kommunernas rätt att bevara och skyldighet att gallra de uppgifter som lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Ändringen i lagen om lägenhetsregistret ska träda i kraft den 1 juli 2016.

Regeringens bedömning: Det finns inte behov av några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har kommenterat förslaget eller bedömningen särskilt.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Den föreslagna ändringen bör träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen föreslår därför att ändringen ska träda i kraft den 1 juli 2016.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det inte behövs några särskilda övergångsbestämmelser.

7 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslaget medför inte behov av ytterligare medel.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har framfört invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Lantmäteriet har i sin ursprungliga framställan till regeringen anfört att förslaget inte medför några nämnvärda kostnader för Lantmäteriet eller någon kommun. Eventuella kostnader bedöms av myndigheten uppvägas av de inbesparingar som kan förväntas till följd av den effektivare hantering som förslaget möjliggör. Regeringen delar mot denna bakgrund bedömningen i promemorian om att förslaget kan hanteras inom den nuvarande ramen för Lantmäteriets förvaltningsanslag.

8 Författningskommentar

Förslag till lag om ändring i lagen om lägenhetsregister

20 §

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.

Genom ändringen i *andra stycket* får uppgifter i lägenhetsregistret, utöver för de registerändamål som anges i 5 §, också lämnas ut på medium för automatiserad behandling för att sådana registreringsåtgärder som avses i 13 § ska fullgöras.

Tillsammans med första stycket, 9 och 13 §§ samt 7 § förordningen om lägenhetsregister innebär ändringen att Lantmäteriet kan lämna ut uppgifter på medium för automatiserad behandling till en kommun för att kommunen ska kunna uppdatera registret, såvitt avser lägenheter belägna i den egna kommunen.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 6.

Ikraftträdandebestämmelsen anger att lagen träder i kraft den 1 juli 2016.

Sammanfattning av promemorian Ändring i lagen om lägenhetsregister

I promemorian föreslås en ändring i 20 § lagen (2006:378) om lägenhetsregister som innebär utökade möjligheter för Lantmäteriet att lämna ut uppgifter ur registret på medium för automatiserad behandling. Syftet med den föreslagna ändringen är att möjliggöra en effektivare uppdatering av lägenhetsregistret. Förslaget omfattar endast sådana utlämnanden som sker till kommuner för att dessa ska kunna fullgöra sina skyldigheter att registrera ändringar och kompletteringar av vissa uppgifter i registret.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Lagförslag i promemorian Ändring i lagen om lägenhetsregister

Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2006:378) om lägenhetsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

Uppgifter i lägenhetsregistret får lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om regeringen meddelar föreskrifter om det.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 §.

Uppgifter får lämnas ut endast för de ändamål som anges i 5 § och för sådan registrering som avses i 13 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2016.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttrande över Finansdepartementets promemoria Ändring i lagen om lägenhetsregister (Fi2015/04927/SFÖ) kommit in från Datainspektionen, Skatteverket, Statistiska centralbyrån, Lantmäteriet, Avesta kommun, Bodens kommun, Eksjö kommun, Halmstads kommun, Kalmar kommun, Kiruna kommun, Linköpings kommun, Malmö kommun, Ronneby kommun, Skellefteå kommun, Sollefteå kommun, Södertälje kommun, Umeå kommun, Varbergs kommun, Värnamo kommun, Örebro kommun, Östersunds kommun och Sveriges Kommuner och Landsting.

Därutöver har även Upplands Väsby kommun, Göteborgs kommun och Vänersborgs kommun yttrat sig.

Arvika kommun, Falu kommun, Gävle kommun, Luleå kommun, Jokkmokks kommun, Katrineholms kommun, Ljusdals kommun, Mölndals kommun, Stockholms kommun, Strömstads kommun, Uddevalla kommun, Uppsala kommun och Vellinge kommun har inbjudits att lämna synpunkter, men avstått från att yttra sig eller inte avhört.